
Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van JA21 over de Flevolandse aanpak stikstof, ingediend op 11 april 2022, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 26 april 2022 (2949653).

1. De Raad van State oordeelt binnen enkele maanden over de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland. Indien de uitspraak in het nadeel van de provincie uitvalt, is dan alle aangekochte stikstofruimte bestemd voor de MSNF? Indien niet, hoeveel blijft erover en waarvoor zal dat bestemd (kunnen) worden?

Antwoord: Niet alle stikstofruimte is nodig voor MSNF. De ruimte wordt opgenomen in de 'doelgebonden (stikstof)depositiebank prioritaire projecten Flevoland'. In het instellingsbesluit van deze stikstofbank is MSNF opgenomen in de bijlage als prioritair project (zie [Instellingsbesluit doelenbank voor doelgebonden \(stikstof\)depositiebank prioritaire projecten Flevoland \(overheid.nl\)](#)). Indien noodzakelijk, wordt ruimte voor een vergunningaanvraag aan het MSNF toegekend. Het merendeel van de ruimte blijft beschikbaar voor andere projecten in de stikstofbank.

2. Ongeacht de uitspraak, er is stikstofruimte aangekocht. Er van uitgaande dat de volledige aangekochte stikstofruimte dan wel de eventueel resterende stikstofruimte beschikbaar blijft. Kan de provincie een overzicht c.q. lijst geven van alle mogelijke bestemmingen voor deze specifiek aangekochte stikstofruimte? Het is begrijpelijk dat de provincie de privacygegevens moet respecteren. Derhalve ben ik ook tevreden met een lijst met geaggregeerde data. Waarop bijvoorbeeld een aantal PAS melders, een aantal vergunningplichten, individuele MIRT projecten, natuurprojecten of andersoortig (prioritaire) projecten van overheden in dat gebied apart gecategoriseerd zijn.

Antwoord: De ruimte kan alleen beschikbaar worden gesteld aan projecten die zijn opgenomen in de 'doelgebonden (stikstof)depositiebank prioritaire projecten Flevoland'. In de bijlage van het instellingsbesluit staat welke projecten van deze ruimte gebruik kunnen maken. Momenteel staat alleen het MSNF zelf in dat besluit als prioritair project aangemerkt. Andere projecten kunnen aangemerkt worden conform de eisen zoals opgenomen in artikel 4 van het instellingsbesluit. Voor aanmelding als prioritair project dient een motivatie te worden ingediend per project. In de motivatie dient te worden opgenomen waarom het betreffende project essentieel is voor de verdere ontwikkeling van (een deel van) het Flevolandse grondgebied, daar een bijdrage aan levert, dan wel waar het project beschreven is in provinciale beleidsdocumenten, provinciale visies of wet- en regelgeving.

3. Bestaat er bij de rijksoverheid een verplichting dan wel een advies voor een verdeelsleutel van opgekochte stikstofruimte door een orgaan van een openbaar bestuur? Geldt deze verplichting ook voor de provincie dan wel een advies voorgesteld aan de provincie? Bijvoorbeeld x mol/ha/jaar voor prioritaire projecten vs. x mol/ha/jaar voor PAS melders.

Antwoord: Nee. Het Rijk stelt alleen verplichtingen op voor de verdeling van ruimte die vrijkomt uit eigen landelijke maatregelen. Deze verdeling is opgenomen in paragraaf 2.1.2 van de Regeling natuurbescherming.

4. Is het college bekend de brief gericht aan het college namens Stikstofgroep Landbouw Flevoland de gesprekken met de provincie pauzeert tenzij duidelijkheid wordt verschaft over de achtal punten in hun brief?

Antwoord: Ja. De brief en het antwoord van het College erop zijn aan u toegezonden na een gesprek met de stikstofgroep.

5. Hoe denkt het college aan deze punten tegemoet te kunnen komen?

Antwoord: Dit is beschreven in de antwoordbrief met kenmerk 2947105 zoals aan de stikstofgroep verzonden op 25 april 2022 en aan u gedeeld in begeleiding van een mededeling met kenmerk 2847097. Aan de kennisvragen is voldaan middels een webinar zoals gegeven voor de ondernemers aan het gebiedsproces op 19 april in de avond.

6. Is het college ook van mening dat de stikstofruimte van de MSNF o.a. een significante bijdrage kan leveren aan PAS melders in de Noord Oost Polder en daarmee op het derde punt progressie kan boeken? Zo nee, waarom niet? 29 maart 2022 heeft het college een Aanbieding voortgangs- en monitoringsrapportage Flevolandse Aanpak Stikstof aan de Provinciale Staten toegezonden.

Antwoord: Vooralsnog is dit niet mogelijk, gezien in het aankoopcontract van de stikstofruimte specifiek MSNF en de doelenbank zijn aangeduid. Voor de legalisatie van de PAS-meldingen wordt momenteel een apart aankooptraject van stikstofruimte doorlopen.

7. Is het college ook van mening, gezien het feit dat het college op 15 maart de inzet Flevolandse uitwerking stikstof hebben vastgesteld op 50% tot 70% reductie NH3 in een beperkt gebied bij de Weerribben-Wieden en 20% generiek, dat een adequate monitoringsrapportage op zijn minst een kwantitatieve weergave levert hoeveel procent van de opgave is voldaan?

Antwoord: De eerste monitoringsrapportage zag op het toelichten van de beginsituatie. Gezien er nog geen maatregelen zijn genomen, is er nog geen kwantitatieve bijdrage aan de opgave. Het inzichtelijk maken van eventuele reducties die bereikt zijn door autonome ontwikkelingen (dus door de provinciale ondernemers, zonder dat hiervoor maatregelen zijn ingezet) wordt pas inzichtelijk gemaakt als er meerjarentrends beschikbaar zijn om eventuele schommelingen in bedrijfsvoering uit de cijfers te halen.

8. Is het college ook van mening dat een kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing over hoe die voortgang is geboekt over de verstreken periode per jaarlijkse voortgangs – en monitoringsrapportage. Wederom, het is begrijpelijk dat de provincie de privacygegevens moet respecteren. Aggregatie van data stemt mij ook tevreden. Bijvoorbeeld door innovatie of (gedeeltelijke) sanering van een x aantal bedrijven is er x% progressie geboekt op generiek opgave en x% progressie geboekt op gebieds specifieke reductiepercentage.

Antwoord: Zodra maatregelen zijn genomen zal hierover, geanonimiseerd conform geldende wetgeving, in de eerstvolgende jaarlijkse monitoringsrapportage worden gerapporteerd.

9. Is het college ook van mening dat de 50% ~ 70% emissiereductie niet het doel is maar het middel om tot de gewenste Kritische Depositie Waarde (KDW) te komen en dat ultimo het doel is om de kwaliteit van de Weerribben-Wieden te verbeteren?

Antwoord: Ja. Het behalen van de natuurdoelen is de juridische eis. De KDW is een wetenschappelijke richtlijn voor de stikstofdepositie waaronder een gebied naar verwachting geen schade meer zal ondervinden en de doelen dus gehaald kunnen worden. Andere factoren, zoals de hydrologie, kunnen ook belemmerend zijn voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen.

10. Kan het college vervolgens in de volgende jaarlijkse voortgangs- en monitoringsrapportage, in een soortgelijke strekking (kwantitatief) als twee vragen hiervoor, de geboekte progressie op het KDW van de Weerribben-Wieden en kwalitatieve verbetering de Weerribben-Wieden opnemen?

Antwoord: Ja. Voor de monitoring van de kwalitatieve verbetering is de provincie Overijssel verantwoordelijk. Voor de monitoring van de kwaliteit gelden vaste afspraken, waaronder over de frequentie. Voor alle stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden worden uiterlijk 2023 natuurdoelanalyses gemaakt waarin de nieuwste ontwikkelingen van de betreffende gebieden worden opgenomen. Deze natuurdoelanalyses worden openbaar inzichtelijk. De nieuwste achtergronddeposities worden jaarlijks opgenomen in AERIUS Calculator. Hierin kunt u per hectare het verschil tussen de KDW en de achtergrondwaarde zien. Tenslotte staat veel recente natuurinformatie op de AERIUS Monitor. Uiteraard zullen wij relevante gemiddelden en trends opnemen in de jaarlijkse monitoringsrapportage, en daarbij de focus leggen op de gevolgen van de Flevolandse Aanpak Stikstof.

11. *Ten eerste, agrarische ondernemers in de regio NOP hebben tientallen stikstofwatermetingen gedaan in kavelsloten, tochten en vaarten. Tijdens deze informele metingen kwamen ze, op één meting in Emmeloord na, niet boven de 25mg N/l uit. Dit terwijl vier KRW meetpunten in NOP en het meetpunt in de Weerribben-Wieden het waterkwaliteit als matig beoordelen. Ten tweede is blijkt onder andere uit het onderzoek van J. Mosquera, H.J.C. van Dooren et al. 2021. Monitoring van methaan-, ammoniak-, en lachgasemissies uit melkveestallen Praktijkmetingen in de periode oktober 2018 - februari 2020 dat er significante deviaties kunnen zijn tussen gemeten emissies per dierplaats en ravwaarde per dierplaats. Tot slot, overwegende dat NOx uitstoters zoals de zware industrie (e.g.warmtekrachtcentrales en ketelinstallaties) tot aan wegvoertuigen (i.e. APK vier-gasmeting- ware het niet dat die meting op CO, CO2, CH en O2 is) en er dus reeds een cultuur bestaat van meten is weten om de uitstoter te toetsen aan een wettelijk kader.*

Is het college van mening dat directe correct uitgevoerde metingen een onbetwiste superieure wetenschappelijke methodiek zijn om de realiteit te observeren ten opzichte van berekeningen toe te passen op bedrijven waar nooit kavel- en bedrijfsspecifieke metingen zijn gedaan?

Antwoord: Een combinatie van rekenen en meten heeft de voorkeur. Zowel bij het meten als bij het rekenen is er sprake van foutmarges. Beiden zijn complementair aan elkaar en versterken de totale inzichten.

12. *Is het college ook van mening dat een per bedrijf emissiemetingen verrichten ten eerste een bijdrage kan leveren aan een waarheidsgetrouwer beeld, ten tweede dus een positieve bijdrage kan leveren aan de opgave op een passieve wijze (in tegenstelling tot een actieve wijze zoals bedrijfsmodificaties of saneren) en in de laatste plaats (en op zijn minst even zo belangrijk) kan bijdragen aan een (begin) van herstel van het draagvlak onder de ondernemers generiek en bovenal de ondernemers in het gebiedsspecifieke gebied?*

Antwoord: Metingen kunnen geen bijdrage leveren aan de opgave. Immers indien een bijdrage hoger of lager gemeten wordt dan initieel verondersteld of berekend, doet dit niks aan de feitelijke bijdrage van neerslag in het gebied. Maar door te meten kan er wel een beter inzicht ontstaan in de feitelijke bijdragen en tevens kan dit leiden tot een gezamenlijk gedragen en geaccepteerd beeld. Wij staan dan ook open voor initiatieven vanuit de ondernemers om metingen door te voeren.

13. *Is het college bereidwillig om in de Flevolandse Aanpak Stikstof financiële middelen te reserveren voor metingen op en rondom de ondernemingen? En op zijn minst in het gebiedsspecifieke proces?*

Antwoord: Ja, voor wat betreft het monitoren en meten bij innovaties is dit reeds opgenomen in de door u zelf vastgestelde aanpak, blz 20: "De € 1 mln. voor innovatie mogen worden besteed aan concrete (technische) verduurzamingsmaatregelen, aan het organiseren van innovatieve pilots en, aan monitoren bijbehorende monitoring (meten, gegevensverzameling) van innovatieve maatregelen." Maar we zijn ook bereid te investeren in metingen en monitoren van bestaande activiteiten. We hebben in de perspectiefnota 2023 een aanvraag van € 0,5 miljoen opgenomen voor kleinschalig onderzoek, meten en monitoring.